

TYMAI

Kovo 5 d. duomenimis, Lietuvoje 2019 m. ULAC užfiksavo jau 26 tymų atvejus. Iš jų 6 – vaikai ir 20 – suaugusiųjų. Daugiausia tymų atvejų užfiksuota Vilniaus apskrityje, taip pat susirgimai užfiksuoti Kauno ir Utenos apskrityje. ***Elektrėnų savivaldybėje užfiksuoti 2 tymų susirgimų atvejai.***

Tymai – tai ūmi ir labai užkrečiama virusinė infekcija, plintanti per orą. Pagrindinė prevencijos nuo tymų priemonė – skiepai.

Tymais užsikrečiama nuo sergančio žmogaus. Tymų infekcija dažniausiai plinta per orą – sergančio žmogaus kvėpavimo takų išskyras. Taip pat liga gali plisti ir per rankas ar kitus aplinkos daiktus, užterštus kvėpavimo takų išskyromis. Infekuotas asmuo kitus žmones užkrėsti gali 4-7 dienas nuo ligos pradžios. ***Tymais užsikrėsti gali ir vaikai, ir suaugusieji. Šia liga užsikrečia 90-95 proc. neskiepytų ir anksčiau tymais nesirgusių asmenų, bendravusių su sergančiuoju tymais.***

Tymus sukeliantis virusas yra mažai atsparus išorinei aplinkai, jautrus ultravioletinei radiacijai, todėl lauke tikimybė užsikrėsti labai maža. Vis dėlto šis virusas yra ypač lakus, todėl nesiėmus specialių priemonių, jis gali plisti oro srautais pastato ribose: koridoriais, laiptinėmis, ventiliacijos kanalais, instaliacijų šachtomis ir pan.

Užsikrėtus tymais inkubacinis periodas gali trukti 7-17, kartais ir iki 21 dienos. Tuomet pasireiškia ligos simptomai. ***Dažniausiai susirgimas tymais pirmiausia pasireiškia karščiavimu, kosuliu, akių uždegimu, sloga. Po 1-2 dienų nuo ligos pradžios išberia.***

Sergant tymais, dažnos komplikacijos – plaučių uždegimas, gerklų pakenkimas. Kartais pasitaikanti komplikacija – smegenų uždegimas.

Kad susidarytų ilgalaikis imunitetas, žmogų būtina paskiepyti bent du kartus. Lietuvoje vaikai pirmą kartą yra skiepijami, kai jiems yra 15 mėnesių, antrą kartą – kai jiems 6-7 metai. Vis dėlto skiepai pasiekia ne visus. Nuo 2002 iki 2017 metų nuo tymų liko nepaskiepyta daugiau nei 21 tūkst. dvejų metų vaikų.

Skiepytis gali ir tie, kurie nebuvo skiepyti vaikystėje. Gyventojams, nežinantiems savo skiepijimo būklės arba skiepytiems tik vieną kartą, ULAC rekomenduoja kreiptis į savo šeimos gydytoją ir pasiskiepyti. Skiepai ypač rekomenduojami, jei asmuo bendravo su ligoniais. ***Kontaktavusiems su tymais sergančiais ligoniais medikai pataria pasiskiepyti per 72 valandas. Per tymų protrūkį skiepai – nemokami. Informaciją apie skiepus galima gauti iš šeimos gydytojo.***